

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА XVI

БРОЈ 330.

15. ОКТОБАР 1987.

ЦИЈЕНА 100 ДИНАРА

Са сједници Скупштине НОА у Будви

● ГЕНЕРАЛНА СКУПШТИНА МЕЂУНАРОДНЕ ТУРИСТИЧКЕ АСОЦИЈАЦИЈЕ

НОА ПРОМИЈЕНИЛА ИМЕ

НОА је асоцијација туристичких савеза градова на маршрути Нирнберг — исто чни Алпи — Јадран која постоји већ 16 година са основним циљем да заједнички пропагира туристичке вриједности три земље куда пролази овај пут.

Поред 10 градова из наше земље (Марибора, Загреба, Плитвица, Задра, Биограда, Шибеника, Сплита, Макарске, Дубровника и Будве), равноправни чланови НОЕ су још Грац и Велс из Аустрије, затим Пасау, Розенберг и Нирнберг из Савезне Републике Њемачке.

И на овогодишњој генералној скупштини која је одржана у Будви, позитивно су оцијењене досадашње бројне пропагандне акције НОЕ кроз наступе на туристичким сајмовима, бројним новинским чланцима као и радио и тв емисијама. Све је то резултирало, како у уводној бесједи рече, пред-

● За 16 година постојања ове организације маршруту коју она пропагира из године у годину стиже све више туриста из Западне Европе на наш Јадран

● Будва је била изванредан организатор и домаћин овог значајног скупа

сједник асоцијације Норберт Мацке, даљој афирмацији туризма и остваривању интереса три земље у овој области. Усвојени финансијски план ове асоцијације за наредни период послужио је између остalog за штампање туристичког водича ове маршруте којом из године у годину долази све више мо-

торизованих туриста из Западне Европе на Јадран.

Због изградње новог аутога puta кроз Источне Алпе, до садашњи назив ове асоцијације НОА, ради прецизности означавања релације промијењен је у Међународну туристичку радну заједницу Нирнберг — Пирн — Адрија.

М. Ковачевић

У овом броју

- ВРУЋА СТАМБЕНА ТЕМА
- НОВИ ПРОПИСИ О ГРАЂЕВИСКОМ ЗЕМЉИШТУ
- НАШ ГОСТ: МУСЛИМ МУЛИЋИ, СЛИКАР

У БУДВИ ОДРЖАН МЕЂУНАРОДНИ СИМПОЗИЈУМ НА ТЕМУ: „РАТ И МИР У КЊИЖЕВНОСТИ“

Ова епоха чека великог писца

У хотелу „Авале“ у Будви одржан је дводневни разговор југословенских и немачких писаца на тему „Рат и мир у књижевности“. Са немачке стране учествују Ерих Фрид, Герхард Цверенц, Урсула Кресел Лудвиг Хариг, Хелга Новак, Дитер Бенеке и Хајнц Бекер. Од

Југословена — Добрица Ђосић, Магда Симин, М. Буљан, Стеван Тонтић, Јусуф Буђоли, Ново Вуковић и Иван Ивањи.

У име домаћина овај скup књижевника поздравио је Велибор Золак, директор Културног центра у Будви.

● У БУДВИ ОДРЖАН МЕЂУНАРОДНИ ДРЖАВНИ СИМПОЗИЈУМ

Рат и мир у књижевности

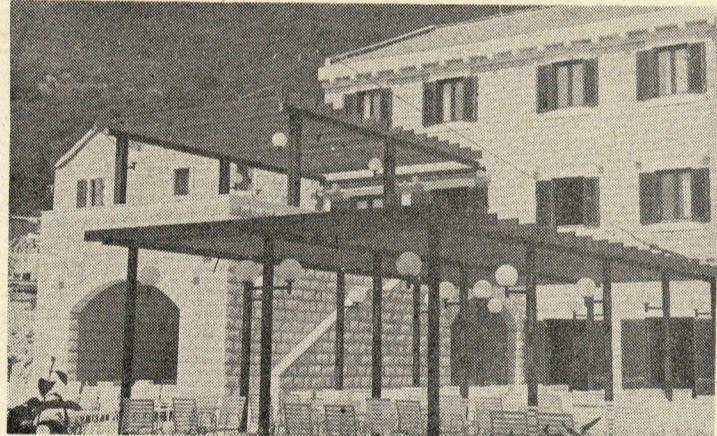
У ХОТЕЛУ „Авале“ је од 12. до 14. октобра одржан међународни симпозијум чија је тема била „Рат и мир у књижевности“. Учествовали су књижевници из СР Њемачке, Аустрије и Југославије.

О овој толстојевској теми од страних књижевника говорили су Ерих Фрид, аустријски пјесник који живи у Лондону, иначе овогодишњи добитник „Златног кључа Смедерево“, затим западноњемачки књижевници: Герхард Цверенц, Урсула Грехел, Хелга Новак, Лудвиг Хариг, Дитер Бенеке директор „Интернационалеса“ из Бона и Хајнц Бекер директор Културно-информативног центра у Београду.

Од Југословена су учествовали: Добрица Ђосић, Мирјана Буљан, Магда Симин, Стеван Тонтић, Јусуф Буђоли, Слободан Мицковић, Ново Вуковић и Иван Ивањи.

Са овог скупа објавићемо опширенји извјештај у наредном броју.

С. П.

● У ПЕТРОВЦУ НА КРАЈУ СЕЗОНЕ

Боље од очекивања

ЛИЈЕПИ сунчани дани, пуни хотели и задовољство на лицима туристичких радника у Петровцу, карактеристика су туристичког тренутка овога мјеста.

— Боље је од свих надања, каже Златко Вукелић, шеф продаје ЈУР „Палас“. — У првој половини октобра наши хотели су били попуњени са 95 одето капацитета. Неке као „Ривијеру“ и „Виле“ смо већ затворили док ће „Палас“ и „Ас“ радити до првих новембарских дана.

По ријечима Вукелића, најживље је баш у „Асу“ у који ће кроз дан-два, стијни велика група новинара, сниматеља и осталих посленика енглеске телевизије. Они ће ту провести неколико дана тако да се и крајем овога мјесеца очекује добар посао.

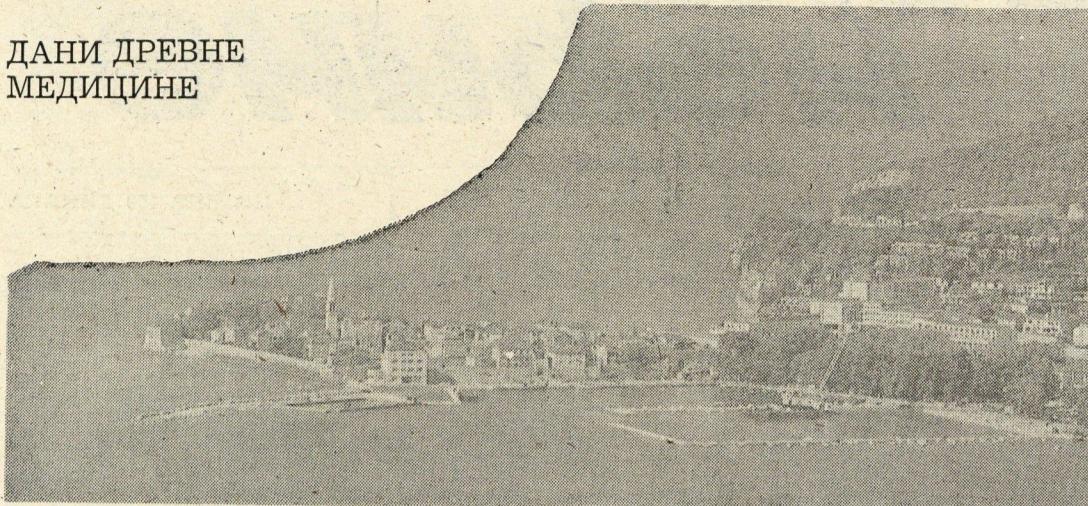
Гости Петровца су мањом Енглези и Западни Њемци који су задовољни како цијенама, тако и услугом и надасве лијепим временом и јединственом природом. У „Паласу“ саопштавају да је и ванпансионаска понуда веома добра, што ће учинити да каса овога колективе на крају сезоне буде пунा.

Током зиме неће радити ни један од хотела ЈУР „Палас“. Биће отворен само хотел „4. јули“.

С. Г.

СКУПОВИ

ДАНИ ДРЕВНЕ
МЕДИЦИНЕ

На Цитадели Старог града од 8. до 15. септембра одржан је први југословенски симпозијум древне медицине, под покровитељством СО Будва.

Прве вечери обављена је промоција књиге **Наташа Марковић**, „Биоенергија — моћ исцелења“. О овој књижи говорили су др **Никола Видев** и **Љиљана Клисић**. У сриједу, 9. септембра о традицијама и мелемима говорио је наш познати козметичар **Бошко Шаљић**, чији се салон налази у Туристичком насељу Словенска плажа, Негови мелеми су нашли и

примјену у савременој медицини. О чајевима говорила је и **Матија Пауновска** из Мостара, која је истакла да њени чајеви лијече и болести, какав је и рак.

О јоти, медитацији, стресу и страху говорили су **Сања Минтс**, из Лондона, затим **Вера Пилиповић**, др **Душан Пайин** и **Бранко Чичић**. О храни и енергији су расправљали др **Вук Стамболовић**, **Златко Пеић**, др **Стела Шкре блин** и **Мирјана Грачан**. О здравој кући и магнетотерапији говорили су, наш супраћанин **Перо Перовић**, затим инжењер **Борис Фар-**

каш

Предавачи о астрологији, терапији музиком и бојама су били: **Вјера Дамјановић**, **Жарко Тришић**, др **Петар Станковић**, **Зоја Којић** и **Душан Остојић**.

У оквиру ове занимљиве манифестације, за све вријеме трајања, радила је и Школа биоенергије, коју је водио др **Никола Видев**, а асистенти су му били: **Борђе Филев**, **Мирјана Дамјановић**, **Златко Пинтарић** и **Драган Тимотијевић**.

ЈАДРАНСКИ САЈАМ

Изложба о грађевинарству

На Јадранском сајму, 29. септембра, отворена је осма традиционална међународна изложба грађевинарства, на којој је своје производе излагало тридесетак првојача из наше земље и иностранства.

У име Јадранског сајма, гостије је поздравио генерални директор, **Јанко Ражнатовић**, а у име домаћина, СО Будва, подпредсједник Извршног одбора Скупштине општине, **Рајко Миховић**.

Отварајући ову манифестију, **Мојсије Васовић**, члан Предсједништва Привредне коморе Црне Горе, између остalog, је рекао:

— Овакве међународне изложбе имају изузетан значај за међусобно пословно повезивање, а кроз здраву конкуренцију доприносе креативним рјешењима у овој веома значајној области за живот човека.

Међутим, грађевинарство, као врло значајна привредна дјелатност, која је у многима доприњела нашем свом укупном развоју, налази се у изузетним тешкоћама. Физички обим грађевинарства у последњих шест година, са изузетком прошле године, биљежи константан годишњи пад по високо стопи од 8,6 посто. Грађевинска активност и током протеклог по-

лугоја показује пад. У неким грађевинским радним организацијама покренут је и стечај, што најрјечитије говори о стању у нашем грађевинарству.

На погоршање стања, наставио је Васовић, у грађевинарству су утицали: смањење инвестиција, погоршани услови кредитирања стамбене изградње, смањење вриједности извршених радова у иностранству и вриједност уговорених радова.

Ове године у односу на прошлу, погоршани су нарочито спољни услови. Све то није остало без утицаја на кретање у нашој привреди, посебно на кретање извоза.

Привреда се на задовољавајући начин није успјела прилагодити у заоштреним условима привређивања, како на домаћем тако и на светском тржишту.

Због тога, најхитнији циљ наше економске политике мора бити заустављање инфлације, да би ојачала наша воља, увјерење и спремност за излазак из тешкоћа, а тиме би и грађевинарство поново кренуло напријед, — рекао је Мојсије Васовић.

С. Паповић

Приморске
новине

Лист ССРН општине Будва. Уређује: Редакциони колегијум. Главни и одговорни уредник: **ВЛАДИМИР СТАНИШИЋ**. Издавач: Културни центар Будва. Адреса редакције: „Приморске новине“ — Будва, телефон: 41-194 — Број жијро рачуна 20710-603-1809 код СДК Будва — Штампа: ИШРО „Обод“ — Цетиње. Претплата: годишња 3200 дин.: за иностранство 30 динара. — Рукописи се не враћају

В. М. С.

ДРУШТВЕНА ХРОНИКА

НАШИ ВИКЕНДАШИ

(ИЛИ: КАКО СЕ ДОГОДИЛО ДА НАМ ВИКЕНДАШИ ДОБИЈАЈУ СТАНОВЕ ПО ЦИЈЕНАМА КОЈЕ СУ ДАЛЕКО ИСПОД ТРЖИШНИХ И ДА ЈЕ НАША ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКА ЗАЈЕДНИЦА ПО ВИШЕ ОСНОСВА ОШТЕЋЕНА)

ВИКЕНД-СТАНОВИ су тема дана у Будви. О томе како су продавани станови на атрактивним локацијама у насељима Дубовица и Ивановићи током прошле године, увелiko се говори у граду. Истина, више је та тема која се засада распреда по кулоарима, него на сједницама надлежних foruma. Но, надамо се да ће о свему томе бити ускоро ријечи на надлежном мјесту.

О чему се, заправо, ради?

Енормна изградња станови за тржиште постаје, нема сумње, проблем наше општине. Они се граде на најлепшим просторима уз нашу обалу, продавани су по доста ниским цијенама, а дио њихових власника је сумњивим потврдама изbjегao да плати порезе општини. У току су и судски спорови у којима опет губи наša општина.

Но, појимо редом.

Највише се прича о становима у насељу Дубовица ООУР „Новоградња“ саградила је 175 лијених, комфорних станови у том насељу. Удруженји рад је купио само 60 станови, њих 49 је купило станове својим парима доказавши да на тај начин rješavaju своје стамбено питање, док је 66 викендаша платило порез. Квадратни метар стана је коштао свега 148.000 динара, иако је у вријеме када је зграда усељена тржишна вриједност била и преко 300.000 динара.

У „Новоградњи“ истичу да им је удруженји рад трајко 200 станови, а да су многи колективи након што је израђена пројектна документација и отпочела градња, повлачили захтјеве. Да би се затворила конструкција финансирања и посао прiveo крају ангажовани су приватници који су уплатили авансе за станове које су купили.

У Служби друштвених прихода кажу да је најмање десетак њих сумњивим потврдама изbjeglo плаћање пореза, чиме је друштво оштећено за не мале паре. Било је фиктивних развода бракова, пријављивања лажних занимања и других мушки, па су будванска порезници тражили помоћ СУП. Захтијевали су да се провјере многа документа, али одговори им још нијесу стigli.

Извршни одбор СО се бавио, истина не баш студиозно, изградњом станови у насељу Дубовица и оцjenjeno да је иtekako било пропуста. Његов први човјек, предсједник Светозар Маровић је мишљења да је од овакве градње општина имала доста штете, да Будву не треба затворити за тржиште, али да градњу станови за викендаše треба ограничити и најбоље локације сачувати за друге, домаће потребе.

И у СИЗ становија имају доста главобоље са викендашима. Они су, такође, у насељу Ивановићи радили станове за удруженји рад и викендаše, по сличном принципу који је примијењен у Дубовици. Један од бројних викендаша из тог насеља успио је да преko суда докаже да му овај СИЗ дuguje камату на уложena средства, тако да је испало да је добио квадратни метар стана за свега 52.000 динара. Његовим путем кренули су и остали викендаши из тог насеља и уколико суд пресуди у њихову корист (а то је врlo vjerovalno), СИЗ ћe бити оштећен за 80 до 100 miliona динара.

У свему овоме је начињено доста грешака. Прије свих гријешили су они који су градили и продавали станове. Да су рецим градили из бачиних кредити и након завршетка посла спровели ликвидацију (то уопште није рађено са становима који су продавани у нашој општини), продавали би квадратни метар по 300.000 динара, па и више. И не би излазили на суд. Учињене су још и многе друге „грешке у корацима“ због чега ћe сада друштвена каса бити оштећена за дебеле паре.

Из свега се мора извући добра поука. Хоће ли за пропусте који су прављени неко одговарати, остављамо надлежним на савјест и равнање. Рекли бисмо само ово: Будва не смije постати пензионерски љетњиковац, још мање смije губити продајући атрактивни простор — то је највеће добро. Јер, то су и рудници и равнице и фабрике ове општине. То је њено непроцењиво благо које се овако заиста не смije krmiti. И још нешто: треба иtekako mislitи и на подстанице, на њих преко 500, углавном младих и школованих, који су засновали породице, који су дио нашег удруженог рада, и који за изнајmljene собе плаћају подебеле надокнаде газдама, не ријетко и онима који су купили баш те викенди станове под пољовним условима. Није на одмет на крају рећи и ово: станове у Будви, Бечићима и другдје у нашој општини купили добрим dijelom и они који су или ранije bili, или се сада налазе на одговорним функцијама. Они су у ситуацији да користе разне везе и везице, свој пријашњи или садашњи ауторитет, изједствују за себе разне олакшице. Некада законите, некада и против прописа. Истина, не чине то сви, али неки иtekako користе свој „минули рад“, да би што јефтиније дошли до станови. И са том праксом, чини нам се, требало би престати.

Саво ТРЕГОВИЋ

СЈЕДНИЦА ВИЈЕЋА МЈЕСНИХ ЗАЈЕДНИЦА

Измијењена одлука о грађевинском земљишту

НАКОН одлуке Уставног суда Црне Горе којом су укинуте одредбе општинске одлуке о грађевинском земљишту по којима је право на добијање грађевинског земљишта имао само грађанин са пребивалиштем на подручју општине Будва, и различито одређене накнаде за уређивање грађевинског земљишта, зависиса од тога да ли стамбени објекат који се гради служи за станововање или одмор. Скупштина општине је била дужна да своју одлуку усклади са одлуком Уставног суда.

Према оцјени Уставног суда, Скупштина општине не може давање грађевинског земљишта на коришћење усlovљавати дужином пребивалишта на свом подручју. Односно, таквим ограничавањем истовремено би се ограничило право слободног кретања и настањивања грађана које је гарантовано Уставом.

Незаконито је, такође, утврђивање накнаде за уређење градског грађевинског земљишта зависно од вриједности и намјене објекта. Скупштина општине је овлашћена да одлуком прописује основе и мјерила за увођење и утврђивање накнаде за уређење земљишта, а најежни орган, овлашћена организација или заједница у складу са програмом одређује износ накнаде.

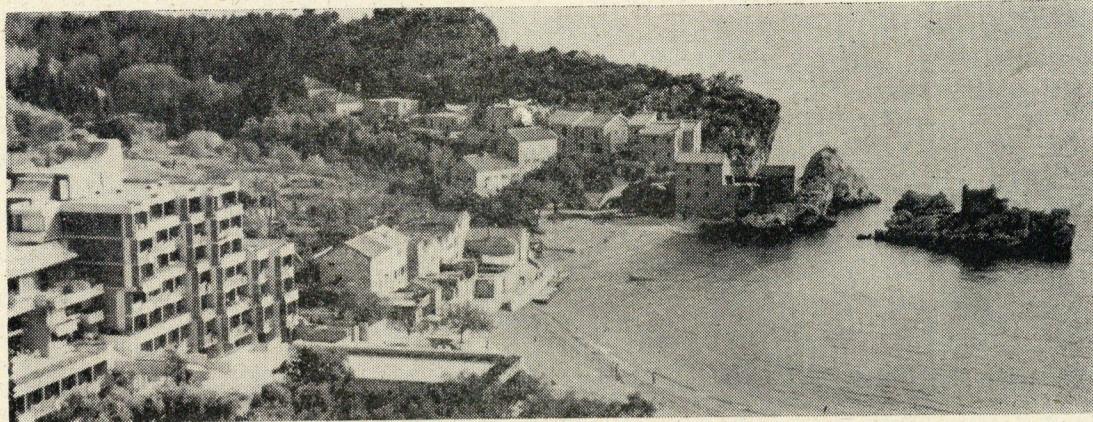
Осим ове двије измене по налогу Уставног суда, избрана је и одредба по којој се градско грађевинско земљиште може дати непосредном погодбом и носиоцима станарског права који се обавежу да ће у року од три године изградити породичну стамбenu зграду и вратити стан. Брисање ове одредбе је предложено јер нијесу били утврђени критеријуми за њену примјену због

В. М. Станишић

чега се она различito тумачила, као и због тога што нема плацева за замјену.

Запимљиво је да је ова трећа измена изазвала највише полемике на сједници Вијећа мјесних заједница, а на првој сједници због тога није ни прихваћена, па је она поново заказана. Предлагачи одлуке су захтијевали да се одредба брише јер нема плацева, па се у практици не може остварити. Један број делегата, с друге стране, тражио је да та одредба и даље остане у општинској одлuci, јер би се могла применjениuti у случају да се укаже могућност добијања плаца за враћени стан. За то су се присути делегати тако одлучно залагали да у одлuci остане одредба о могућности замјене стана за плац, када предлог за њено брисање уопште није изазвао интересовање њихових делегacija (само двије су разматрале скупштински матерijal и нијесу имали никакве примједбе!), остаћe не разјашњено. Неки су, чак, тражили да се доношење одлуке одложи и претходно разматра на зборовима грађана. Да ли због разматрања или одлагања, остаћe такођe неразјашњено. На kraju је, ipak, превладало мишљење да је одлуку неопходно донијети, јер би у супротном општина била оштећена ненаплаћивањем накнаде за градско грађевинско земљиште у наредних шест мјесеци, колико би најмање требало за припрему и доношење нове одлуке.

В. М. Станишић

У Пржном нима дивље градње

ЈОШ ЈЕДНОМ О БЕСПРАВНОЈ ГРАДЊИ

Сјутра почиње рушење

МАДА спадамо у one општине које су успјеле да обуздају дивљу градњу и прајдитеље, да у овој области уведу доста реда, ipak се још увијек доста говори о овом великом злу које прати урбане целине, нарочито one уз море. Прича се јер још увијек има оних који настоје да подигну кућу, чешће викендцу, без потребних дозвола, а општински органи енергичним акцијама настоје то да спriječe.

Одјељење за инспекцијске послове СО Будва заказало је за сјутра рушење тројдивље подигнута објекта у насељима Лази, Подкошљун и Бечини, док ће 22. октобра бити порушен девет монтажних викендица у Буљарици.

Дивља прајдња се веома брзо „маркира“ јер су грађевински инспектори стављено на терен. Помно региструју сваки објекат који се гради или добрају мимо прописа, држатељија ријешења о рушењу. И, што је веома важно, када год је то могуће, приступа се уклањању објекта подигнутих без потребних папира. Или тако започетих и добрађених. Лани је порушен педесетак, ове године, тек пет.

— Таман помислимо да смо их умрili, а јављају се нови који на дрзак начин настоје да граде мимо прописа, каже нам Драган Калајновић, грађевински инспектор. — Ето, на пример у насељу Подострог, подигнуто је на такав начин десет викендица. Изградили су их махом људи са стране који су раније обављали или још увијек обављају важне дужности у нашем друштву. Ми смо донијели ријешење о рушењу у првостепеном поступку, али су се они жалили. Поступак се одувлачи, а власници ових објеката покушавају

на разне начине да осујете нашу акцију. Но, пардона нема, идемо до краја у акцију.

И начелник одјељења Драго Бубаља и његови остали сарадници сагласни су да поступак до правоснажности ријешења дуго траје, да појединци, нарочито они на функцијама, или они који су на њима били, користе везе и везице како би нас онемобиљушили у послу.

У СО Будва смо чули да су у последње вријеме и села на мети дивљих грађитеља. До већине њих су стигли асфалтни путеви и пошто су веома близу мора, велико је интересовање за прајдњу у њима. Предњаче, као и кад је у питњу најужи приобални појас — викендиши.

— Та наша, мањом напуштена села имају изванредну архитектуру, каже Слободан Франовић, правни савјетник у Извршном одбору СО. — Некима би на томе могли да позавиде и стари градови уз нашу обалу који су грађени са много више бриге, знања и пора. Догађа се сада да у њима ничу чардаци који сасвим одударају од амбијента и кваре га умногоме. Гради се углјавном на пољопривредном земљишту, што је у супротности са законом. Притисак је све већи јер, зна се, по селима се још увијек гради да се не плаћају друштву никакве дажбине. О свему овоме би ваљало ускоро озбиљније поразговорати, донијети закључке и ступити у акцију како би се спасла ова урбана насеља. Да се не би погрешно схватило: села треба обнављати, треба градити, али плански, поштовати амбијент и да наравно од свега тога имајуши користи друштво.

С. Греговић

ФОТО-ВРЕМЕПЛОВ

ДРАГА УСПОМЕНА

Приликом једне од више посјета предсједника Тита нашој општини радници хотелске организације „Свети Стефан“ искористили су прилику да се фотографишу са најдражим гостом. Свима јима је овај снимак једна од најдражих успомена.

Иначе, предсједник Тито је најрађе боравио у Милочеру, уживајући у природним лјепотама овога краја, али је врло често знао да изрекне и прегршт комлиманата на рачун изванредне услуге по којој је ово наше љетовалиште познато широкoj туристичкој публици. И овај снимак је управо начињен испред хотела „Милочер“ у којем је најдражи гост редовно боравио.

● ПЕТРОВЧАНИ НЕМАЈУ РАЗЛОГА ЗА СТРАХ

ВОДА ЈЕ ЧИСТА

ПРИЧА о томе да је загађена вода са новог изворишта у Буљарици, којом се снабдијевају становници Петровца на мору нема основа.

— Петровчани су се недавно приклучили на бунар у Буљарици, који даје 25 литара у секунди, каже Данка Миловић, хемичар у ООУР „Водовод“ у Будви,

која води бригу о исправности воде за пиће. — Она је детаљно испитана и установљено је да је хемијски и бактериолошки сасвим исправна.

Како смо обавијештени, Петровчани су љетос дјеловито користили, углавном за умивање и прање, воду са старог изворишта

Бруља у којему се изворска вода мијеша са фекалним водама. Највјероватније је да су због тога потекле приче о најводној загађености воде која стиже из Буљарице. Иначе, употреба воде са изворишта Бруља је забрањена.

С. Г.

● ЈОШ ЈЕДНОМ О КУЛТУРНОМ ЉЕТУ

УСЛУЖБИ ТУРИЗМА

ТУРИСТИЧКА сезона је завршена и велико се своде биланси. Истина, гостију ће у хотелима бити до новембра, али онда главно је прошло. Угоститељи су углавном задовољни, јер су њихове касе пуне.

Тако је у Будви, туристичком центру Црне Горе, али не своде се само угоститељски биланси. Ових дана се много прича о будванском културном љету које је било изузетно живо. Предсједништво Општинског комитета СК је дало пуну подршку Фестивалу „Град театар“, оцијенивши да без ваљаних културних програма нема првог развоја туризма на овом подручју.

Током јула и августа, у оквиру овог фестивала, одржано је 57 позоришних представа, 12 концерата озбиљне музике и седам ликовних изложби. Те представе је видјело преко 70.000 гледалаца.

— Дуго је култура у нашој општини заостајала за њеним материјалним и друштвеним развојем — каже Светозар Марковић, предсједник Извршног одбора СО. — Ријешили смо да окренемо „плочу“ и стога смо љетос започели велики посао који треба још развити. Показало се да су културна забивања у старом будванском граду прихваћена од туриста којих је било као никада до сада.

Будвани не желе да остану на овоме што се љетос забивало. Фестивал „Град театар“ ће се даље обогаћивати, добијати нове садржаје. Оно што је најважније — Будва је постала фестивалски град. То је већ унијето у каталоге великих туристичких агенција у иностранству и нема сумње да ће бити дosta јоних који ће се за одмор на „ривијери бисерних плажа“ одлучити и због обиља културних програма.

— Свесни смо да море и сунце ни-

јесу довољни да би гост задовољан напустио наше хотеле — наглашава Марковић. — Такође, није довољно ни то што имамо лијепо уређена хотелска насеља и добру услугу у њима. Доста је туриста, наших и страних, који хоће и духовну релаксацију за вријеме одмора. Добро осмишљена културна понуда, заједно са одговарајућом понудом у хотелима, учиниће да промијенимо структуру гостију. Већ љетос, иако се за наш фестивал тек чуло, било је доста оних који су долазили из разних крајева земље да би видјели изванредне представе у режији Љубише Ристића, Наде Кокотовић, Душана Јовановића, ликовне изложбе Димитрија Поповића и Милице од Мачве, да би слушали стихове Тадеуша Ружевића, Десанке Максимовић, Хорхе Падрона, Мире Алечковић, Стевана Раичковића и других наших и страних пјесника, који су били гости на Тргу пјесника у старој Будви. Надамо се да ће бити и страних гостију које ће занимати програми које ћемо правити у старом граду и на плажама дуж ривијере.

Будва има изванредне сценске просторе у старом граду чија је обнова приведена крају, али то, чини се, није довољно. Недостаје велика љетња позорница на којој би се изводиле различите приредбе. О изградњи таквог објекта, уз пространу Словенску плажу, увек се размишља.

— Такве и друге објекте потребне за културу ускоро ћемо имати — каже Марковић. — Остаје нам да направимо добар распоред кадрова, да припремимо млађе да преузму важне послове за велики посао који нас очекује наредног лета.

(„Вечерње новости“)

С. ГРЕГОВИЋ

● ТУРИСТИЧКА ПОСЕЗОНА

ЈЕФТИНЕ ЦИЈЕНЕ ПАНСИОНА

● ИМА ГОСТИЈУ КОЈИ ПЛАЋАЈУ ПАНСИОН И 10 МАРАКА

ОВИХ октобарских дана од угоститеља смо на више места чули да полупансион странијог госта стаје непуних 10 западноњемачких марака. Да ли је то истина, питали смо Иву Арменку, члана ПАО словодног одбора „Монтенегротуриста“, задуженог за продају капацитета овог туристичког гиганта.

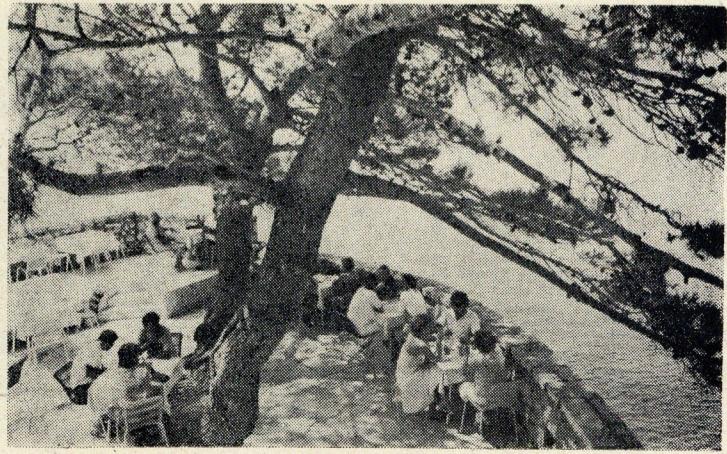
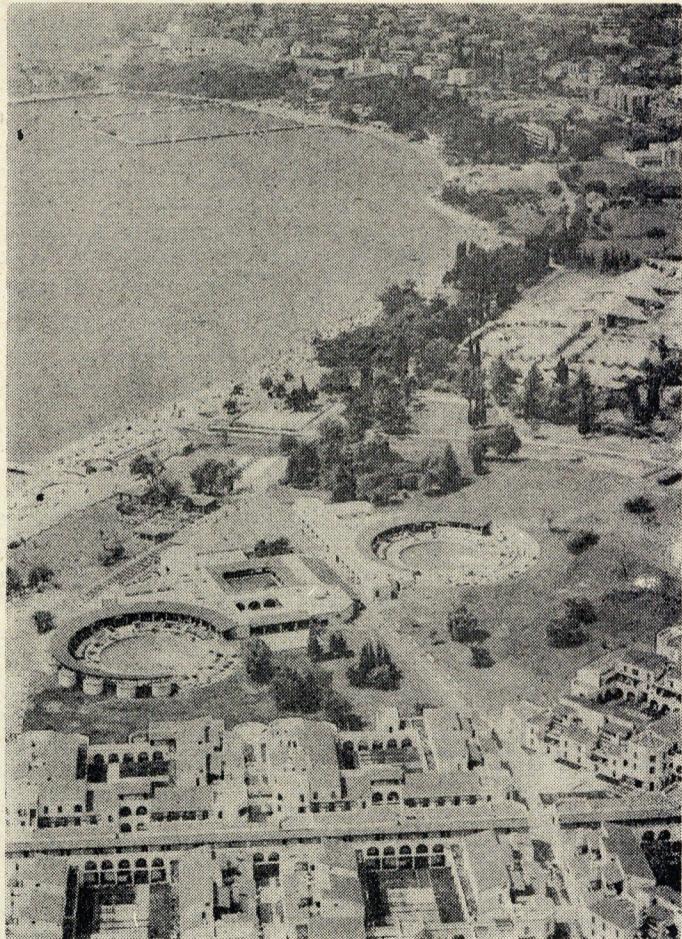
Цијене полупансиона за инострane госте се крећу у хотелима „Б“ категорије од 20 до 25 западноњемачких марака, али има и неких специјалних група, када је цијена и 10 западноњемачких марака. Таквих је тренутно (разговарали смо са Арменком 7. октобра), четрдесетак гостију у хотелу „Сплендид“ у Бечићима.

Иначе у хотелима „Монтенегротуриста“ капацитети су толико дана били попуњени 95 једство. Боље него иједног

октобра. Било је преко 13.000 гостију, од тога 12.600 странаца. Оваква попуњеност у хотелима „Монтенегротуриста“ биће све до 22. октобра, када се очекује нагла осека.

— До 7. октобра у нашим хотелима остварено је 2,1 милион ноћивања, што је за 4 једство више него у исто вријеме прошле године. Очекујемо девизну реализацију од 60 милиона долара, што је више него лани за 4 милиона. Због недостатка трајних обртних средстава, „Монтенегротурист“ је морао узимати неповољне кредите, па ће ове године платити само на име камата 7 милијарди динара. Ипак неће пословати са губитком, — рекао нам је Арменко.

С. П.

● ИЗ СУСЈЕДНИХ КОМУНА

ПРИЧА О ЕКАТЕРИНИ ВЛАСТЕЛИНОВИЋ

НА иницијативу црногорско-приморског митрополита, (бр. 373. од 3. јула 87), а уз сагласност Републичког завода за заштиту споменика културе СРЦГ (бр. 02-826. од 10. јула 87), ускоро ће се комисијски отворити пробница контесе Екатерине Властелиновић на Острву Цвијећа, историјски познатом као Превлака. То је прилика да обновимо неке податке који се више тону у дубине заборава.

Млађе генерације мало знају о значају и историјској улози Превлаке, а још мање о Екатерини Властелиновић, некада чувеној добровротарки и обожавателки великане Његоша, коме је опоруком оставила у наследство имовицу на Превлаки.

Наши истраживачи (Петар Шобајић, Младен Црногорчевић, Славко Мијушковић, Јефто Миловић и др.), сматрају Властелиновиће најзначајнијим херцеговачким братством, који су били властела још у доба Немањића (отуд им и презиме). Остали су племићи и у доба Млетачке Републике, са изванредним заслугама у вишевјековним борбама против Турака. Сачувани су остаци укоричене књиге у којој су биле сабране заслуге и признања Властелиновића. Овде простор дозвољава да поменемо само неке важније податке.

У кандијском рату (1645—1669) најрочито се истакао Стјепан Властелиновић, који у писму Мату Штукановићу, капетану Перасти, пише 1665. године о исходу борбе против Турака: „Ја исти Стјепан, са четири чоека подамо сву Херцеговину у руке гостоде Млетачке“. (Шобајић).

У морејском рату (1684—1699) истакла су се браћа Милош и Раде Властелиновићи, који су се уз легендарног јунака Баја Пивљанина, борили на брду Вртијељци пред Цетињем 1685, где је Бај и погинуо. Двадесет година касније, уз значајну помоћ Властелиновића, побједили су Турци из Рисна, па су се Властелиновићи преселили из Никшића у Рисан. У великој побједи над Цин Али-пашом 1690, посебно су јунаштво показали браћа Раде, Митар и Јово Властелиновићи, о чему су сачуване писмене похвале и одлука Сената која је услиједила само 20 дана након боја, да се изразе признања и одликују браћа кнезеви Властелиновићи. Својом неустрашишћу и жртвама стекли су велики углед и богатство. Нажалост, историја Боке ни њима, као ни неким другим знаменитим братствима, није дала одговарајуће место у односу на оне које глорификује.

Колико су се борили против Турака, Властелиновићи су се исто толико борили и против западњачких утицаја, свесрдно помажући грађење православних цркава (укључујући цркву св. Петра у Рисну). На самогном часу гроф Илија Властелиновић највећи дио своје велике имовине је оставио православним парохијама у Рисну и Котору иако је имао три брата. Мањи дио је оставио супруги Екатерини, која је била и по роду из веома угледне породице, рођена је сестра савињског архимандрита Спиридона Сундича из Шибеника.

Екатерини је најтеже падало што је Превлака до њеног доба остало у рукама оних чији су преци Превлаку добили заслугама због учествовања у уништењу велелепне

цркве арханђела Михаила и манастира на Превлаци у којем је Свети Сава основао прву православну епископију (1219) у Зети и на Јадрану, а цар Душан је 1346. године по-дигао на ранг митрополије, највиши тадашњи ранг српско-православне цркве.

Након много напора за савлађивање тешкоћа, ометања и уџењивања, Екатерина је најзад успјела крајем 1827. године да купи сјеверозападну трећину Превлаке за 400 дуката од посљедњег члана злогласне породице Друшко из Котора. Знатне трошкове је имала окко уређења терена вјековима запуштеног острва, а три године касније завршила је свој дом на Превлаци на темељима и остацима зидова великог звоника који је био одвојен од цркве арханђела Михаила.

О Тројичиндану 1832. године започета је градња цркве св. Тројице на Превлаци, задужбина Екатерине Властелиновић. Почетак радова је благословио Јосип Рајачић, епископ који је посјетио Екатерину и Превлаку. Завршену цркву је на Тројичин-дан 1833. године освештао поп Јоко Поповић, протопресвитељ котарски, уз учешће попа Вука Поповића, присанског пароха и сарадника Вука Карадића, и уз учешће превлачког пароха попа Филипа Костића, раније (1813), потписника чуvene Повеље главара Боке на вјерност црногорском владици Петру I.

Екатеринине активности се нису свијале свакоме у Боки, па је група подстакнутих разбојника у јесен 1845. г. напала Превлаку, поломила или опљачкала вриједности, а Екатерину оставила тешко претучену, тако да се од шока и физичких повреда нису више никад опоравила. Осјетивши близак крај одлучила је да сву имовину на Превлаци остави великому Његошу, па је 26. августа 1846. саопштила на Превлаку опоруку коју је писао Јован Абрамовић у присуству капетана Шпира Барбића и Јока Балића. У опоруци је и њена жеља да буде сахрањена иза олтара њене задужбине цркве св. Тројице.

Од посљедица повреда Екатерина је умрла 2. марта 1847. и сахрањена где је и жељела, што значи да је поп Филип Костић знао за њену жељу и прије поменуте опоруке која је објелоданајена тек 19. априла. У документацији заоставштини попа Филипа још има необјављених до-кумената о Екатерини Властелиновић. Њен гроб је остао необиљежен пуних 45 година. Године 1892. Превлаку су по-сјетили независно један јод другог, дипломата и генерал Ђорђе Стратимировић и чувени историчар професор Јосип Целчић. Вјероватно на њихов приговор или препоруку, те године је уклесан на надгробној плочи сљедећи скроман текст: „Овдје почива книтеса Екатерина Властелиновић, појко њезином пепелу“.

Недавно је обновљена црква св. Тројице од оштећења у земљотресу из 1979. године, а проб добровротарке Катерине је остало нетакнуто и запуштен. Зато је покренута акција да се гробница отвори, прећеши и поправи, а циљ овог прилога је да се тој акцији пружи подршка и обезбиђе потребна скромна средства.

Васко КОСТИЋ

на недостатак адикватног за твореног простора, где би могли у предсезони и посезони, када се вријеме чешће квари, да држимо програме.“

— Наша понуда ове сезоне у многоме је допунила изванредан садржај првог Јењег фестивала Град тет-атар. Наиме, код нас се гост могоа на разне друге „лакше“ начине рекреирати. Имали смо и озбиљнијих садржаја. У Галерији „Аркада“ било је 14 изложби југословенских и страних ликовних стваралаца. На базену „Рондо“, „Забавној тераси“, „Приморском ресторану“ и кроз калете и тргове „Словенске плаже“ свако вече имали смо по неколико „програма плус“, рекао нам је Емирић.

За оне који су вољели да изнајме неки од реквизита на „Словенској плажи“, ције не су износиле: за скијање на мору (један круг 3 до 4 минута) 4000 динара, летење падобраном 10.000, изнајмљивање даске за једрење цио дан 12000, тениски терен за један сат 4000, а школа тениса (группно 6 сати) 72.000 динара. Изнајмљивање сунцобрана на дан плаћало се 1500 динара, колико је стајало и изнајмљивање лежаљке за плажу.

С. Паповић

● СА СВИХ СТРАНА — УКРАТКО

ЗАТРОВАН ЗАЛИВ

Тиватски залив је угрожен. Стручне анализе Одјељења за токсиколошку хемију Војномедицинске академије из Београда и Завода за биологију мора из Котора показале су да је концентрација отрова и тешких метала у водама увала Кртоле нагло повећана.

У Тиватски залив су се слили детерценти, феноли, нитрати и друге штетне материје из новоотворене Индустриске зоне у Грбаљском пољу гдје су недавно прорадиле три фабрике. Још није ријешено питање одвођења отпадних вода из ове зоне.

Због изливавања фекалних и других отпадних вода из индустриске зоне недавно су уништене јегуље у Тиватском заливу који је одређен за рибљи резерват.

ТУНЕЛ КАСНИ

Радови на пробијању тунела кроз брдо Врмац које дијели котарску од тиватске општине, касне. Дневно се буши по пет метара и стручњаци сматрају да ће овај објекат бити завршен почетком наредне године.

Тунел је дуплачак 1629 метара и кроз њега ће пролазити канализационе цијеви, водовод, ПТТ и електрокаблови и што је можда најважније — асфалтна трака која ће раздвојити између Котора и Тивта смањити за десет, а између Будве и Котора за пет километара.

ПРИВРЕМЕНЕ МЈЕРЕ У „РАЧИЦИ“

Делегати Скупштине општине Тиват једногласно су подржали предлог општинског правобраноца самоуправљања Стева Милишића о увођењу при временних мјера заштите самоуправних права и друштвене својине у Индустриску грађевинског материјала „Рачица“.

Овај колектив који послује у саставу „Металсервиса“ из Београда биљежи знатне губитке, а било је и повреда самоуправљања.

Припремио С. Г.

● ИЗ „СЛОВЕНСКЕ ПЛАЖЕ“

ПРИЗНАЊЕ АНИМАТОРИМА

У овољетошњој анкети која је спроведена међу гостима туристичког насеља Словенска плажа, највећа оцјена је дата раду радне јединице „Аномација“, којом руководи Абид Емирић, иначе икусни туристички радник.

Оцјена из анкете нас обавезује, да још боље и квалитетније радимо. План за сезону је био 128 милиона

динара, а већ до 1. октобра смо остварили 147 милиона. Преко издавања тенис игралишта убрали смо преко 20 милиона динара, а од забавног програма 29, док је близу 100 милиона наплаћено издавањем реквизита за плажу и спортске терене. Важно је да анимација осварује ону улогу за коју ји и формирана, а то значи да је гост у насељу стално

обавијештен, како може и гдје да се рекреира. Већ смо дошли до закључка, да анимација у доброј мјери врши преструктурирање гостине. Из године у годину долазе све бољи гости, каже Емирић.

Карло Петелин, један од аниматора, вели: „Да имамо боље услове, финансијски резултати би били још бољи. Ту прије свега мислим

● ГОСТ „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“: МУСЛИМ МУЛИЋИ, СЛИКАР

ПОНОСАН САМ НА ДРУГАРСТВО КОЈЕ ТРАЈЕ

Муслим Мулићи, један од најугледнијих савремених косовских сликара, јувогодиши ће добитник Седмојулске награде за сликарство СР Србије, имао је у Модерној галерији у Будви двадесету самосталну изложбу од 4. септембра до 5. октобра. Овим поводом смо са њим разговарали.

— Седмојулску награду сам примио тек 1. септембра из руке потпредсједника Предсједништва СР Србије, Вукоја Булатовића. Зашто, тада, а не уочи 7. јула, када су награде додељивале? Едноставно нијесам био у прилици да присуствујем том свечаном чину, јер сам се службено налазио у Парижу. Послије, у југословенској штампи је било шеп-

свих других национализама. За Титову, самоуправну, несврстану Југославију.

Што се тиче мене, на Факултету идје радим и у Академији наука и умјетности Косова, чији сам члан, и даље ћу се борити за ствар Југославије у целини. Да она буде чврста, слободна и да слиједи Титов пут.

Мулићи нам је говорио о почецима савремене ликовне умјетности Косова. — Прве темеље савременој ликовној умјетности Косова поставили су Владо Радовић и Шахим Кризиу. Они су били практично оснивачи (1949. године) Средње умјетничке школе у Пећи. За њима у дошли и кадрови који су тај пут још више утрли: Милан Бесарабић, ко

● Познати косовски сликар излагао у Модерној галерији у Будви од 4. септембра до 5. октобра

Академија ликовних умјетности у Приштини. Имали смо искрену подршку од професора Бошка Карапановића, Недељка Гвозденовића, Ивана Табаковића...

Све је ово утицало, наставио је Мулићи, да је данас савремена ликовна умјетност Косова равна по квалитету осталој ликовној умјетности у Југославији.

Нијесмо сре могли одједном да имамо. У нечemu смо и каснили. А задоцнили смо са отварањем галеријског простора. Коначно 1979. године добили смо Галерију у Дому културе „Боро и Рамиз“. Но, то је мало за једно Косово, тада постоји Ликовна академија у оквиру Универзитета и Академија наука и умјетности. Рецимо, овде у Будви, постоје три галерије у друштвеном сектору и двије у приватном, а колико их је само у Црној Гори?

Могу одговорно да тврдим, да Косово већ касни и на плану отварања Музеја савремене умјетности. У ситуацији економске стапнације је тешко је рећи да ли је то остварљиво у додједно вријеме. Али, вриједи покушати.

Питали смо Мулићија о његовим почецима.

— И ја сам био ученик Средње умјетничке школе у Пећи. Захваљујући чика Владу Радовићу и Вожу Продановићу, ја сам заволио сликарство. Случајно сам се определио за ту умјетност.

И, у љето 1952. године, у Дому културе у Ђаковици, отворио сам и прву самосталну изложбу. Моји Ђаковичани су чекали у ред да би ушли да виде изложене радове. Било их је четрдесетак. Захваљујући изложбама у Ђаковици, конкурисао сам да ме приме на Ликовну академију у Београду, иако сам био тек на трећој години Средње умјетничке школе у Пећи. Сретен Стојановић, тадашњи декан, примио ме је и против мишљења многа директора у Пећи, Риста Отовића.

Моје стваралаштво критичари сврставају у експресионизам, у поетски реализам, фигурацију и не знам у још какве правце. Ја мислим, да моје сликарство припада ортодоксној фигурацији. Покушавам да свијет који носим у себи искрено преточим на платна, која посједују компоненте савремене ликовне умјетности.

Свакако пунју је сликара који су утицали на моје стваралаштво, али никакда нијесам био нечији епигон. Морам да захвалим мојој дивној професорици Зори Петровић, која ме није држала на узди. Пружила ми је потпуну слободу стварања. То човек мора да памти.

У Црној Гори сам излагао 1980. године, у Титограду. Свако јето сам на Црногорском приморју, неизbjежно у Будви. Овде се дружим, као што сам се дружио у Београду, са студентима из Црне Горе. Најчешће се најдам са мојим колегама, а међу њима највише сам са

муновића и Живојина Туријског.

— Ова изложба је плод дугогодишње сарадње Модерне галерије и Умјетничке галерије, рекао нам је Јован Ивановић, руководилац Модерне галерије, у Будви.

С. П.

Муслим Мулићи: Портрет

кулација око тога, али од стране недобротамјерних. Иначе, ја сам веома поносан на ту награду, коју је добијао низ истакнутих српских ликовних стваралаца.

О стању на Косову могу да кажем, да је веома тешко. Чак је и трагично. Тешко је разумјети све што се догађа задњих година на Косову. Косовски догађаји су дosta дестабилизовали Југославију, која је у Титовом времену досегла велики утлед у свијету. Криза се продубљује из дана у дан. Поред Косова захвата још неке дјелове Југославије. Један дио интелигенције није на путу прогреса. Та интелигенција, као да хоће да нас подијели. Највише је тајки на Косову, али их има и у другим срединама. Морамо сви заједнички да се боримо против авети национализма, а ми на Косову и против иредентизма, као и

ји је био и директор Школе, па онда ликовни педагози, Божко Продановић, Светозар Каменовић, Руфим Лазовић...

Важно је истакнути, да прдор савремене ликовне умјетности у правом смислу почине отварањем Више педагошке школе — ликовни одсек 1962. године, где су радили Светозар Арсић, Ђељош Ђокић, Никола Гвозденовић, Хилмија Љатовић и ја. Ова група ликовних педагога и стваралаца заорала је дубоку бразду савременој ликовној умјетности Косова.

Захваљујући овим снагама и придошлим ликовним педагозима из Београда, Задрача и Љубљане на Косову смо формирали 1965. године Удружење ликовних умјетника. Нијесмо се задовољи ли тиме. Радили смо. Уз помоћ Факултета ликовних умјетности из Београда 1973. године са радом почине и

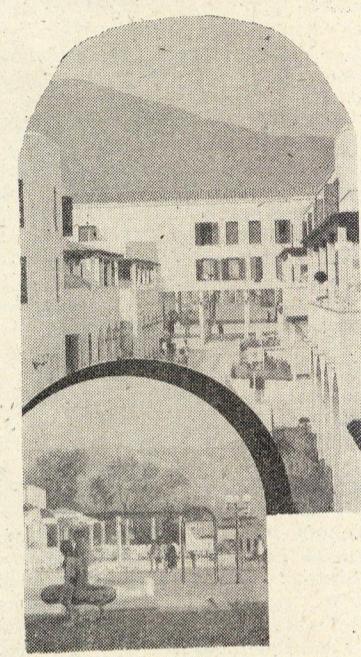
искреним пријатељем Николом Гвозденовићем. Гвозденовићеви студенти Више педагошке школе у Никшићу најчешће настављају студије код мене у Приштини. Завршавају Академију са изузетним успјехом. Поносан сам на другарство које траје, — рекао нам је на крају угледни сликар, Муслим Мулићи.

Станко Паповић

● МОДЕРНА ГАЛЕРИЈА

ПРЕСЛЕК ПОСЛИЈЕРАТНОГ СЛИКАРСТВА

● Изложба је реализована у сарадњи са Умјетничком галеријом из Дубровника

● ГАЛЕРИЈА „АРКАДА“

ИЗЛАЖЕ ДУШИЦА САВИЋ

Археолог Душица Савић, по свему судећи више се нећи бавити тим послом. Посветила се сликарству. Са сликарством је почела да се бави по одласку у САД.

Прву самосталну изложбу имала је у Галерији „Артезанија“ у Пацифик Палисадес 1984. године, а у Југославији, прије Будве излагала је у Београду, потом у Лос Анђелесу и Бостону.

Изложбу је отворио Новица Вукославчевић, републички секретар СИЗ за културу.

С. П.

НАГРАДА ФИЛМУ „ЦРНА ГОРА“

На 20. јуна у Београду на међународном фестивалу туристичких филмова који је одржан од 21. до 26. септембра у Карловим Варима у Чехословачкој, додијељено је највеће признање филму „Црна Гора“. То је „Меркур '87“.

Филм је реализовао Иво Лауренчић, а произвела га је Филмска радна заједница „Београд“ уз сарадњу са Монтенегротуристом.

— На Фестивалу је приказано 90 туристичких фил-

мова из 36 земаља свијета. Наш филм, поред тога што је добио „Меркура“ и Платину, код других приказивача изазвао је велико зајимање, тако да ће се ускоро приказивати на малим екранима у СР Њемачкој, Аустрији, Данској, Финској и Канади, а већ се приказује у Чехословачкој, рекао нам је Брано Павличин, који је примио у Карловим Варима награду у име ХТО „Монтенегротурист“.

С. П.

Пријатељима

Ово писмо није намијењено никоме одређено. Намијењено је, уствари, пријатељима који би требало да знају о којим стварима мислим ових дана. А зна се који су то дани: љетњи, јулски, августовски, пуни нападног сунца које овде на континенту бива помало терет и брига онима који га обожавају. Јер једна је ствар имати сунце над главом покрај величанственог извора свежине, који и кад је потпuno миран, јесте пун лагодности, тако неопходне узврелој глави; а друга, кад се са тим сунцем на глави на континенту, усред великих и пожутјелих поља, препуних здраве хране, што чека да буде пожњевена, убрана и здјенута.

Зато, иако не стварно, ипак пишем пријатељима, који знају колико бих желио да се са њима, скоро увијек у осам ура, нађем у оном старом и давно затвореном „Путником“ ресторану, да им наздравим прохладно пиво и са њима испијем каву.

Не знам има ли смисла да кажем колико жалим и за оним помало бесмисленим мушким разговорима посвећеним толико лијепом женском свијету, који се само око мора толико опусти да човјек, хтио или не, мора да еткне утисак да је све то величанствено.

Сад ми тек постаје јасна она интимност која је уз тихо љуљушкање таласа толико присутна, толико много, да човјек заиста само треба да се осмјехне па да стекне новог пријатеља или пријатељицу.

То је још више изражено кад уместо сунца над морем израњају звијезде, кад се терасе огрну на смијаним и видрим лицима срећног свијета, кад одјечну многоздушни акорди музике, кад се ријеч користи као мач а шапат као једино оружје које помаже у освајању срца.

Ово уосталом и не мора да буде никакво писмо. Нека буде само покушај да објасним шта све осјећам када нисам с пријатељима да све то још једном доживим.

Р. ЈОВИЋ

ФЕЉТОН „ПРИМОРСКИХ НОВИНА“

ТУРИСТИЧКО ДРУШТВО „ПРИМОРЈЕ“

Није билоовољно само обавити посао око засађивања парка. Потребно је било и одржавати га и чувати. Ми се старији сјећамо како је општински пандур имао овлашаћење општине, да строго казни сваког ко наноси штету парку. Ако су била у питању дјеца, кажњавали су се њихови родитељи, доста високим новчаним казнама. Поред подизања паркова у Петровцу, у то доба се много урадило на пошумљавању најближе околине. Тада је друштвостално било повезано са Шумском управом на Цетињу, а касније у Бару. Не може се, да се овом приликом не истакне несебично залагање и велики напори које је улагao у овом пошумљавању, дугогодишњи шумар Блажко Ђ. Давидовић. Његова је велика заслуга што су данас нека брда око Петровца обрасла густом боровом шумом, која су стварно, поред плажа најљепши драгуљи нашег мјеста. Било је намјера да се и остала брда око Петровца пошуме, али су се томе упротивили власници ситних посједа на том земљишту, како прије рата, тако и послиje. Касније се покушао да се пошуми брдо Бабац, али без успеха. Приватним ситнопосједницима је успјело да то осујете. Како би било дивно да Петровчани поведу ширу акцију да се и ова брда пошуме. Вјерујем да, данас, приватници не би то спрјечавали. Онда би Петровац био дивна оаза окружена са свих страна зеленилом. У Буљарици је вршено дјелимично пошумљавање, у оквиру регулисања бујица. Млади горани мјесне Основне школе, мада не организовано, пошумљавају земљиште око резервоара

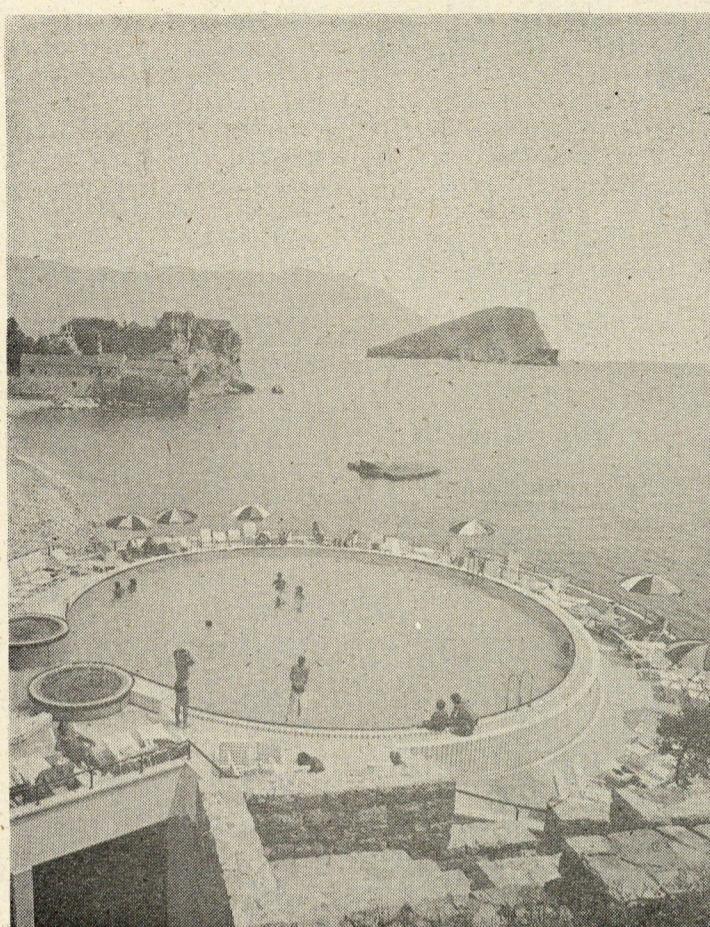
мјесног водовода, врло успјешно производе велики број садница, палми, мимоза, борова, питосфорума и др. и доприносе озеленљавању свога мјеста. Нешто доцније друштво приступа уређењу природног парка Вучја шпилја. Чисти непотребну макију и коров, прави прилаз парку, кричи стазе и поставља дрвене клупе. Усљед чешћих пожара, праве се три хидранта ради евентуалног гашења пожара.

Друштво је поред изненадног, у својим плановима зајртавало и многе друге ствари. На првом мјесту била је вода. Још од 1911. године Петровац је имао свој минијатурни водовод Вруља. Он је извјесно вријеме, поред бунара, могао да задовољи потребе мјештана. Али да би се развио у туристичко мјесто, Петровац је потребно много више воде. Око тога, како то питање да се успјешније ријеши било је доста приче, али за веће подухвате није било представа. Успјело је да се доведе Мединска вода и изгради лијепа чесма испред парка, као и да се изврши каптажа мјесног извора Точак. Послиje рата веће количине воде добијавају се копањем већих бунара. Нешто доцније снабдијевање водом коначно се рјешава доводом врела Ријеке Режевића. Управа друштва, прије рата, није само водила рачуна о снабдијевању водом Петровца. Побринула се да здраву и питку воду добији и села Буљарица и Режевићи.

макс послиje рата Петровац добија и свој први агрегат, а тиме и струју. Нешто доцније укључује се на електрични далековод који пролази кроз мјесто. Тада су струју добила и нека околна села. Добијање струје био је један од важнијих фактора за развој туризма. Многи грађани уводе струју у своје домове, набављају радио пријемнике, а ускоро се набавља и прва кинеска апаратура и отвара први биоскоп у Петровцу.

Туристичко је друштво прије и послиje рата, увијек вршило темељите припреме за туристичку сезону. На

првом мјесту је било и да се оспособи што већи број пријатеља, повећа број кревета у угоститељству, отворије и уреде куће, уреде дворишта, засади што више цвијећа, што је била традиција Петровца, још од оснивања Друштва, када су све терасе биле украсене разнобојним цвијећем. Била је пракса да оне домаћи це са најљепшим цвијећем добију и симболичне награде. Велики проблем је био, како прије, тако и послиje рата, одржавање чистоће, мада су општинске управе, имале своје плаћене чистаче, који се баш нијесу много залагали за ово. Касније је било нешто боље. Није се много водило рачуна о чистоћи улица и плаже у мјесту. Све је ово задавало доста бриге туристичким радницима, нарочито у вријеме сезоне. Посебан проблем су представљале рушевине Лазарета, где је царовала сва коврена прљавштина. Коначно је све решено изградњом бара „Кастело“. Преко својик конференција и годишњих скupштина, Друштво је увијек апеловало на своје чланове да воде рачун о чистоћи и уредности

Петровац на мору љетос

Војислав Н. ПЕРАЗИЋ

СИОРШ

• ТЕНИС

БУДВАНИ ТРЕЋИ У РЕПУБЛИЦИ

На овогодишњем екипном шампионату Црне Горе у тенисусу наш тениски тим (Чучка, Миловановић, Павићевић, Кентера, Вуксановић и Лижешевић) освојио је треће место.

На шампионату су учествовале екипе: Улциња, Бара, Херцег-Новог, Цетиња, Титограда, Никшића, Котора и Будве. Наша тениска екипа побиједила је Улцињ,

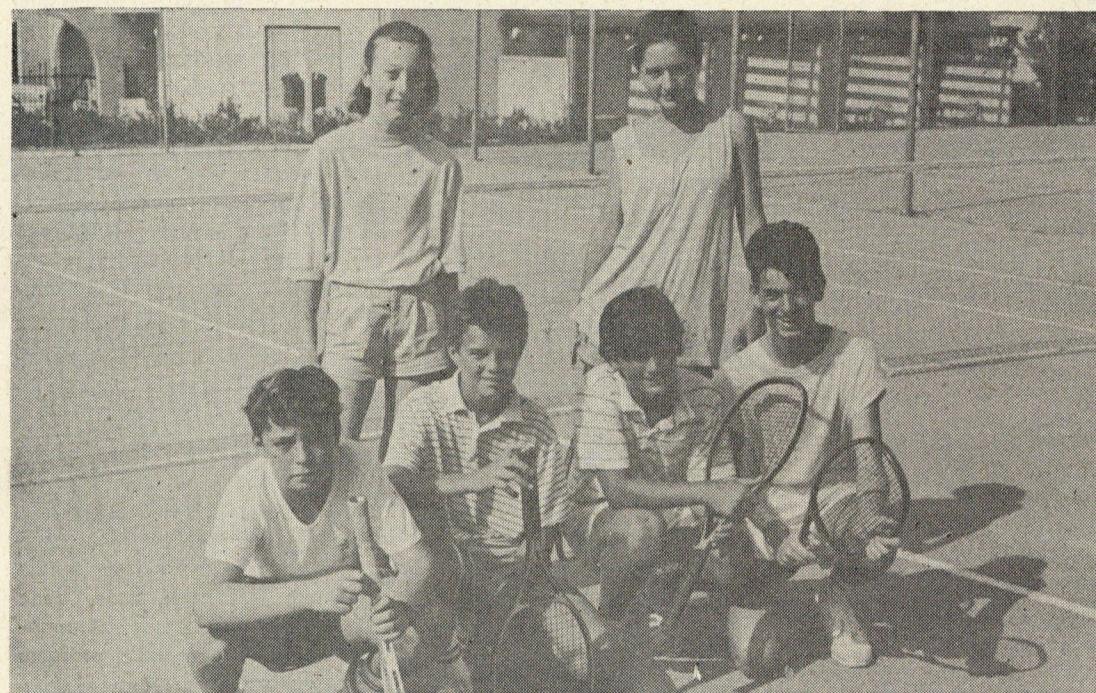
Бар, Цетиње, Никшић, и Котор, а изгубила је од Титограда и Херцег-Новог који је освојио овогодишњи наслов.

— Ово је заиста велики успех наших тенисера, јер је ово била и прва година организованог рада у Тениском клубу Будва, рекао нам је др Тадија Николић, члан управе Тениског клуба Будва.

— Могућности екипе су још и веће. Са мало више среће, екипа је могла бити и прва у Црној Гори и тако би прешла у већи ранг тајмичења, као што је то изборила екипа Херцег-Новог,

— додао је Милија Миловановић, један од стубова будванске екипе.

С.

Тениске наде Будве

ТЕНИСКА ШКОЛА УСПЈЕШНО РАДИ

ОД АПРИЛА три пута недјељно ради тениска школа за најмлађе.

— Сваког дана на тениске терене „Словенске плаже“ на почетку рада школе долазило је стотинак пионирки и пионира, који су направили прве тениске кораке. Од те „масе“ издвојило се талентом и радом тридесетак њих. Од пионирки најперспективнији су: Александра Грговић, Јелена именјакиња Бећир, затим Соња Лазовић и друге дјевојчице које из дана у дан показују све више знања. Од пионира су до сада најбоље резултате показали: Валентин Николић, Зоран Пима, Глушћевић и Фране та, рекао нам је Милија Миловановић, који по свему судећи са успјехом води школу тениса за најмлађе.

У тениском клубу Будва смо сазнали да је за најмлађе одржано и отворено првенство, где је учествовало 50 такмичара. У категорији пионирки побиједила је Александра Бећир. У категорији пионира до 12 година први је био Зоран Пима, а у класи пионира до 14 година Валентин Николић.

У тениском клубу вјерују да темељним радом могу постићи добре резултате, а то прије свега очекују од генерације пионирки и пионира за годину или двије дана. Наравно цио рад се базира на кадровима и теренима Туристичког насеља „Словенска плажа“, коме ови заљубљеници у бијели спорту одају велику захвалност.

С. П.

• УСПЈЕХ БОРА ЧУЧКЕ

ПОБИЈЕДИО И ШАМПИОНА

— ОВОГ љета сам учествовао на више турнира у Црној Гори, а играо сам и на савезном турниру у Скопљу, рекао нам је тенисер Бора Чучка.

Највећи успјех сам имао на домаћим теренима. Побиједио сам и Јанка Вучетића, актуелног шампиона Црне Горе, резултатом 6:2, 6:3. И у екипном првенству Црне Горе играјући за нашу екипу, побиједио сам у шест

сусрета, а један пораз сам доживио од играча Титограда, **Бољевића**, некадашњег шампиона наше Републике. На савезном позивном турниру у Скопљу, пробио сам се до трећег кола, до четвртфинала. У другом колу побиједио сам првака Македоније, **Андоновског**.

На отвореном међународном првенству Будве стигао

сам само до четвртфинала. Ту сам несрећно изгубио од Цетињанина **Томића**. Иначе, на овогодишњем отвореном првенству наше града побиједио је **Јунг** из СР Њемачке, кога сам у пријатељским мечевима више пута, прије турнира, лако побјеђивао.

П.

хваљен је 1979. и 1980. године. Одликован је Орденом рада са сребрним вијнецем Указом Предсједника Републике 1973. године и Орденом за војне заслуге са сребрним мачевима Указом Предсједништва СФРЈ 1981. године.

Ђуро Франета је био један од најистакнутијих друштвено-политичких радника у Ремонтном заводу. У Савез комуниста Југославије примљен је 1958. године. Више пута је биран на највише дужности органа и форума СКЈ у Заводу. Био је секретар Конференције СКЈ Завода (тзв. Фабричког комитета) у вријеме када је овај колектив рјешавао врло значајна питања на плану производње и рјешавања проблематике међуљудских односа. Својом пословичном мирноћом, урођеним осjeћањем да треба сачувати достојанство човјека који је погријешио, фином ријечи и бескрајним стрпљењем, знао је предложити права рјешења у расправљавању неспоразума и стишавању бурних емоција, чиме је дао велики допринос да његов колектив издаје из кризе. Мало је који изборни мандат прошао а да Ђуро Франета није био предлаган и биран у руковођеће органе Завода или, као његов представник, делегиран у општинске органе или форуме општинске организације СК Титвта.

Послије завршеног заната при Морнаричкој индустрији скрој школи у Титвту упослио се у Ремонтном заводу „Сава Ковачевић“ где је остао до краја живота обављајући разне одговорне и повјерљиве послове. На свим овим пословима Ђуро је био примјер беспрекорне марљивости, тачности, елана и воље у извршавању радних задатака и ангажованости у преношењу стручног знања на млађе раднике.

За свој рад похваљијан је писмено наредбама директора Завода 1971. и 1972. године. Наредбама начелника Управе ратне морнарице по

зато прёрана смрт Ђура Ивова Франете, племенитог човјека, узорног радника и доброг комунисте представља тежак губитак не само за његову породицу — супругу, малолетну дјецу, родитеље и родбину, већ и за колектив Ремонтног завода, за Савез комуниста и друштвенију заједницу.

